

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 123. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 27-го травня 1936. VOL. XLIV. No. 123. Jersey City, N. J., Wednesday, May 27, 1936. THREE CENTS

ГУБЕРНАТОР ПІДПИСАВ ЗАКОН ПРО ПЕНСІЇ ДЛЯ СТАРИХ

ОЛБАНІ. — Губернатор Леман підписав пенсійний закон для старих, що пройшов кілька тижнів тому в стейтській легіслятурі. На основі цього закону тепер кожний чоловік, що перейшов 65-рік життя, має право добиватися стейтської пенсії, а не так, як було перед тим, що могли добиватися пенсії люди шойно по 70 році життя. Губернатор Леман підписав також другий закон, на основі якого вкорочено у всіх стейтських шпиталях години праці до 8 годин.

ПОСАДНИК ЛЯ ГВАРДІА ХОЧЕ КОНТРОЛІ ПРОМИСЛУ.

НЬО ЙОРК. — Посадник Нью Йорку Ля Гвардіа на Національній Конференції суспільної роботи сказав, що конституція Злучених Держав повинна бути змінена так, щоб давала конгресові силу контролювати торгівлю, промисел і хліборобство. На основі тих конституційних сил конгрес міг би ухвалити низку законів, що регулювали би працю, вкоротили години праці, усунули б дітей із занять і старим дади б належну пенсію.

СОЦІАЛІСТИ ІМЕНУЮТЬ КАНДИДАТА НА ПРЕЗИДЕНТА.

КЛІВЛЕНД (Огайо). — На соціалістичній конвенції в Клівленді іменовано Нормана Томаса знов кандидатом на президента у надходячих виборах. Він щоправда був вибраний не одностайно, однак його прихильники серед криків і співів „Інтернаціоналу" і „Червоного Прапору" впровадили його на сцену і зробили йому гучну овацію.

ДАЛІ ДОМАГАЮТЬСЯ УСУНЕННЯ ПРОКУРАТОРА ГІГЕНА.

ОЛБАНІ. — Суд присяжних на основі своїх дослідів ствердив, що прокуратор Гіген був вмішаний у вбивство Дрокмана, і що в каригідний спосіб занедбував свої обов'язки у викритті справника. На основі цього присяжні судді зажадали від губернатора Лемана усунення Гігена. Та губернатор чомусь спротивився. Тепер присяжні судді повторили своє прохання, і настоюють, щоб такі Гігена усунути.

ХОЧ ПОПОВНИВ КРАДІЖ, ТО ЗДОБУВ СПІВЧУТТЯ.

КВІНС (Лонг Айленд). — Антін Сківемані украв шість бохонців хліба. Його зловили і поставили перед суд. На суді він признався, що вкрав хліб, але зробив це тому, щоб нагодувати жінку і малу дитину, які не їли вже пару днів. Судові власти наперед перевірили, чи він говорить правду, а потім, переконавшись, що це дійсно правда, випустили його, даючи йому кілька доларів, що їх між собою для нього зібрали.

ЗЛОВИВСЯ, ЯК РИБА НА ВУДКУ.

ГВАЙТ ПЛЕЙНС (Нью Йорк). — Вісім літ тому Доналд Сіркот, що був директором одного гольф-клубу, здефравдував \$12,000. Не чекаючи аж його арештують, він утік і всім на малий прибережний корабель, що йшов з Нью Йорку до Бостону. Другого дня рано служба здобула в його каюті його річ і записку до родини, щоби „простили його самогубство, бо це одинокий вихід, який для нього залишився". Однак Сіркот служив кодись при війську і йому належався бонус. Думаючи, що це не вийде на верх, він зробив подання за бонус. Та, на його нещастя, американські власти знають більше ніж він сподівався, й у висліді він опинився під ключем.

ЗРОБИЛИ НАІЗД НА ДІМ ГРИ.

ГАРІСОН (Нью Йорк). — Поліція зробила наїзд на один аристократичний клуб з мистецьким улагодженням, вартості пів мільона доларів. Цей клуб існував усього три тижні. Однак поліція довідалася, що в ньому щоночі на високу скалу газардують люди, залишаючи зарядові гарненьку суму, біля кільканадцять тисяч на добу. Наїхавши на цей клуб, поліція замкнула його. Все таки заряд за три тижні заробив більше, ніж не один чоловік заробить за цілий рік...

ДАЛЬШІ ВІДКРИТТЯ В СПРАВІ „ЧОРНОГО ЛЕГІОНУ".

ДІТРОЙТ. — Даліше слідство в справі „Чорного Легіону" виказує, що та організація була поширена не тільки по цілому мілвігенському стейті, але теж по сусідніх стейтах. Також вона мала велике число прихильників. В Толідо нараховують, що та організація мала біля 500 членів. Всі вони були зорганізовані на військовий лад і їх ціллю було дбати про тверду „мораль" в американській суспільності. Кожний новий член мусів переходити тяжку пробу, а потім складати присягу вірності. Остаточна ціль „Чорного Легіону" було захопити федеральну владу і завести диктатуру в Злучених Державах.

ПОВІДОМЛЕННЯ

про організаційні збори відділових урядників У. Н. Союзу в Cleveland, O., Detroit & Hamtramck, Mich., Buffalo, N. Y., i Rochester, N. Y.

CLEVELAND, O.: Тут відбудуться збори в четвер, 28 травня, в год. 7.30 ввечір, в Українській Народній Домі, 2253 W. 14 St. На ті збори повинні обов'язково прийти урядники наступних Союзних відділів: 16, 102, 112, 251, 260, 334, 336, 341, 358 i 364.

DETROIT & HAMTRAMCK, MICH.: В п'ятницю, 29 травня, в год. 7. ввечір відбудуться збори молоді в парохіальній галі при Clippert & Edward, Detroit. По зборах мододі будуть збори урядників місцевих Союзних відділів. Всі урядники відділів 20, 75, 94, 146, 175, 183, 203 i 292 повинні обов'язково бути прийняті на тих зборах.

BUFFALO, N. Y.: Тут відбудуться збори в понеділок, 1. червня в год. 7.30 ввечір в парохіальній галі, Filmore & Oneida. На збори повинні обов'язково прийти урядники відділів 127, 299 i 304 У. Н. Союзу.

ROCHESTER, N. Y.: У вівторок, 2. червня, в год. 7.30 ввечір, відбудуться в парохіальній галі, 303 Hudson авен., збори урядників Союзних відділів. На ті збори повинні прийти урядники таких відділів: 36, 217, 226, 260, 289, 316 i 367.

На зборах у вище згаданих місцевостях буде прийнят головний рекордовий секретар Д. Галичич.

Головна Канцелярія У. Н. Союзу.

АДВОКАТИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

Союз адвокатів у Джерзі Сіті, Н. Дж., вислав на руки Віліяма Гейса, що вважається „цензором" фільм, резолюцію, в якій протестують проти того, що в своїй фільмах осмішувати адвокатську професію.

БОРІТЬСЯ З БЕЗБОЖНИЦТВОМ.

З Берліна повідомляють, що німецька комісія „Про Део" видала відразу, в якій у зв'язку з останнім міжнародним конгресом безбожників у Празі визнає всіх християн, щоби вони з цілим натиском протиставилися натискові большевицької безбожності, бо цілком нинішнього атеїзму — зовсім винищити всяку релігію.

НАСЛІДКИ МЕТЕОРУ.

Над Болонією перелетів великий метеор і впа в біля міста Вілія Рейхо де Аменга, на схід від Мадриду. Від упадку метеору повстав у повітрі страшений крутій, що вирвав з корінням 200 дубів.

ОРТОФОНОМЕТЕР.

Проф. Анджелло Маркандалі, директор заведення глухонімих у Комо адзав апарат, який назвав ортофонометром, що помагає лікуватися із загикання. Цей прилад уможливило те, що загикуються, самоконтролю віддиху та артикулювання голосу. Дотеперішні проби з приладом дали знаменитий вислід.

ЕМІГРАНТСЬКІ ПОРАХУНКИ.

В Шангаю вбїла молодда литовка Тамара Белянська князя Трубецького, з яким від довшого часу жила в близьких взаєминах. Арештована зізнала, що вбїла князя на приказ монархістичної російської організації, що підаривала князя в провокації й шпїонажі на користь Советів.

ЕМІГРАЦІЯ З ВОЛИНИ.

У січні ц. р. за посередництвом Сундикату виїхало з Волині 971 осіб. З того числа до Північної Америки 135, до іноземних країв 137. До європейських держав виїхало 90 осіб. До Палестини за посередництвом сїоністичної централі виїхало в січні 750 жінок.

ЖАХЛИВА ПОДІЯ.

Жахлива подія склалася на станції Конопки під Цехановом. 14-літній учень торговельної школи у Млаві, Евген Томашевський, хотів скоротити собі дорогу до особового потягу, яким мала приїхати його мати, пробував дістатися проїзд товаровий потяг, що стояв на станції. В тій хвилині товаровий потяг рушив і відтяв хлопцеві голову.

НАЙСТАРША МУМІЯ НА СВІТІ.

При розкопці старинних египетських гробів англійський учений, проф. Гасан, знайшов найстаршу мумію на світі. Це мумія жінки, ціла сповита полотняними поясами. Здогадуються, що це жінка Сехіма Нефера, достойника з двору фараона Хефрена.

БОЛЬШЕВИКИ ФАЛЬШУЮТЬ ЧАЙ І КАВУ.

Советська слідча влада займається справою масового фальшування чаю та кави артілями „Циглице пром" і „Дружба". Артілі продукували масово чай і каву із сирічків, шкідливих для здоров'я. Фальшовані продукти розкодили масово в Києві, Ленінграді, Одесі та Сухумі. До судової відповідальности потягнено відгосподарів.

ПІЯНИЦІ ПІДПАЛИЛИ МІСТО.

В містечку Гервати, виленсько-троцького повіту, вибухла вночі на 23. квітня пожежа, що знищила 14 мешкальничих домів, 37 господарських будинків і 68 штук живої інвентаря. Показалося, що вогонь спричинили п'яниці.

ВИКИНУЛИ ГАЛИЧАНКУ ІЗ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

З Яблонці повідомляють, що чехословацька влада виселила примусово через границю Анастасію Василюк, що мешкала в Ясені за кордоном від 1899 р. Чеська жандармерія довела її до границі і звеліла перейти на галицький бік без ніяких документів. Анастасія Василюк залишилася в Ясені ціле своє майно на лоталу долі, а сама живе тепер з добродійности мешканців Яблонці.

РАДІОВІ ХВИЛІ ДОСЛІДЖУЮТЬ ГЛИБИНУ ЗЕМЛІ.

У Моравії роблять від кількох літ систематичні дослідні над розходженням радіових хвиль під поверхнею землі. Ці спроби мають подвійний ціль: усталити, чи може та в якому засягу існувати радіо-ва комунікація на теренах копальні поміж поодинокими шахтами, та чи радіові хвилі можуть служити до виявлення покладів вугілля, руди і т. п.

Досі ствердили, що розходження радіових хвиль під землею залежить від геологічної структури, від роду скал та від прияви води. Також ствердили, що звичайні радіові хвилі переходять крізь горю довжиною 40 м., через крейдові верстви на сотки метрів.

Докладно усталили, що чим коротша є хвиля, тим меншу має вона здібність проникати крізь верстви землі.

ІНДІЯНИ, ЩО НЕ БАЧИЛИ БІЛИХ.

У перувійських пралісах біля джерел Ріо Пальма в околицях, куди досі не доставляють ні один білий чоловік, християнські місіонарі відкрили племя червоношкірих, які ніколи не бачили ще білого ані не стикалися з іншими групами індіан. Місіонарам удалося намовити червоношкірих мешканців відвідати місцію в Ляго Ваденція. Це племя дуже не сміле, але привітливє та лагідне.

РОДИННА ТРАГЕДІЯ.

У Володимирі застрілявся з револьвера Карло Радомський, п'яноголовий артилерійський школи підхорунжих. Потрапив тим його жінка пробувала відобрати собі життя тою самою зброєю, однак до цього не доустила під сестра та одна знайома. Причина трагедії невідома.

АРАБИ СКОПИЛИ АВСТРИЙСЬКУ АРИСТОКРАТКУ.

Цими днями араби схопили австрійську аристократку кн. Катерину Шварценберг. Перед кількома днями вона виїхала в товаристві кількох арабських провідників в околиці Багдаду і шезла без вісти. Австрійський консуль у Багдаді дістав листа, в якому повідомляють його, що княжну можуть араби звільнити за окупом 2,000 фунтів стерлінгів.

СКАРБИ НАШОЇ ЗЕМЛІ.

В околиці села Карпилівки, пов. Сарни, відкрито величезні поклади граніту, що надається до виробу блоків, кісток і гранітів. Із просліджених теренів орухомлено покісно камінем на просторі гектара. Ждуть та заангажування приватних капіталів.

САМОГОНКА В РОГАТИНЦІНІ.

В Березниці, Рогатинщина, викрили в лісі тайну фабрику самогонки, ку розпродувано людям трьох сусідніх повітів. Арештовано кілька осіб, які призналися, що в останніх двох місяцях випродукували дві тисячі літрів самогонки.

СТВЕРДЖУЄ ВІЙСЬКОВУ ДИКТАТУРУ В ПОЛЬЩІ

ВАРШАВА (Польща). — Американські кореспонденти подають, що треба рахуватися з тим, що в Польщі існує військова диктатура. Військовим диктатором став генеральний інспектор польських військ, генерал Ридз-Смігли. На зїзді польських легіоністів його визнано виразно наступником маршала Йосифа Пілсудського. Там же генерал Ридз-Смігли заявив без обиняків, що це він назначив нового прем'єра Польщі, генерала Складковського.

ОБЕДНУЮТЬСЯ ДЛЯ ОБОРОНИ ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА. — Тут відбувся 13-тий зїзд Союзу Легіоністів. Ухвалено новий статут і доведено до злуки цієї організації з Товариством Полкових Кружків. На чолі так об'єднаної організації станув Адам Коц, бувший директор Банку Польщі.

Генеральний інспектор армії Ридз-Смігли забрав часто голос і говорив про те, що Польща не може остатись несконсолідованою супроти того, що діється на сході й заході. Вона мусить бути сильно узброєна і готова до оборони. Вся суспільність мусить бути тепер об'єднана біля одного клина: Оборонити Польщу! Щодо цього не сміє бути ніяких уступок і супроти нікого. Справа мусить бути поставлена ясно й виразно: „Як ти брат, то ставай до оборони вітчизни, інакше ти ворог". Приміром у тій акції, говорив Ридз-Смігли, мусять бути легіоністи. Вони мусять мати приятельське слово для тих, що йдуть з ними, або твердий приказ для тих, що хотіли ухилитися від обов'язків супроти Польщі. Треба вимагати гостро від кожного вірної служби вітчизні й не зважати на те, що робимо собі через те ворогів, можливо й з наших найближчих. Значається, говорив Ридз-Смігли, серйозне, суворе життя.

НОВИЙ ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР.

ВАРШАВА. — На кораблі „Батори" виїхав до Злучених Держав новий польський амбасадор, Юрій Потоцький. Покинув він науку у Львові, Англії й Німеччині. Брав участь 1914 р. в акції за здобуття незалежності Польщі. В 1918 році, як подає польська преса, належав до „оборонців Львова". Був теж ад'ютантом Пілсудського, польським сенатором і польським амбасадором в Італії й Туреччині.

ОБВИНУВАЧУЮТЬ ІТАЛІЮ В ПРОПАГАНДІ ПРОТИ АНГЛІЇ.

ЛОНДОН. — Секретар справ заграничних Антоні Іден протестував у палаті послів проти італійської пропаганди, веденої від років при допомозі радіо, а зверненої проти британських інтересів в Індії й Палестині. Підкреслено, що італійський уряд міг би одним своїм словом припинити цю пропаганду, яка підриває британські впливи, але він цього не робить. Говорено далі, що цю агітацію ведеться арабською мовою, коли мова про Палестину. Стверджено далі, що саме ті неспокої, які тепер діються в Палестині, спричинила італійська пропаганда, що підкожує арабів проти жидів. Бритійський уряд звертався до італійського уряду з проханням припинити цю пропаганду, але без успіху. В дискусії дехто вимагав, щоб Англія зачала таку пропаганду проти Італії, підкопуючи її владу в Етіопії.

СОЦІАЛІСТИ ГОРОЮ В БЕЛЬГІЇ.

БРЮСЕЛЬ (Бельгія). — Подібно як у Франції побідили при виборах соціалісти. По них найсильнішими є католики, що втратили тепер 16 місць. Зате фашисти, що станули перший раз до виборів, здобули відразу 21 місце, що вважають триумфом. Комуністи зискали 6 нових місць.

НІМЦІ ЗАДОВОЛЕНІ З БЕЛЬГІЙСЬКИХ ВИБОРІВ.

БЕРЛІН. — Німецька преса задоволена з вислїду бельгійських виборів тому, що фашисти здобули так багату місць та що німці держалися при виборах солідарно.

ВЖЕ ДБАЮТЬ ЗА РОДИНУ.

МОСКВА (Росія). — Заповідають видання нових законів, які наложать на розводи такі великі податки і тягарі, що нікому не захочеться розводитися, а зглядно не буде фінансової спроможности дістати розвід. Заразом будуть проголошені спеціальні премії для тих, що матимуть більше ніж семеро дітей. За кожну дальшу дитину держава платитиме 5 років родичам по 2,000 рублів і більше. Закон знов „освятить" родину. Не буде можна звільняти з роботи жінку, що мусить переставати робити через порід. І будуть наложені високі карі на тих жінок, що зганяють плід, і на тих лікарів, що в тім помагають. Будуть теж карати тюрмово родичів, що не дбають про виховання дітей. Все те продумано, як пише советська преса, на те, щоби піднести престиж родини.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays. Owned by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as 2nd Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. "Свобода": ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016, 4-0807.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

В Канаді належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК ДІД З ТОРБЮ

Ось так ми носимося з — Чехословаччиною. Ради деяких користей не маємо відваги стати проти неї одним сильним фронтом, як стоїмо проти інших окупантів наших земель. Ще й бачучи, як вона копає собі гріб на Закарпатті, беремося всіми силами її ратувати. Та прийшов тепер такий момент, що так далі бути не може.

Ми бачимо, що навіть з Чехословаччиною Масарика і Бенеша ми не можемо домовитися до нічого путнього. Бо бачимо, що якщо треба її нас вигнати з української землі, вона нас безцеремонно виганяє. Навіть доходить до цього, що в краю, виховані на ідеях Гуса, бувають такі висловлювання українців, які були в давніх, темних часах релігійних переслідувань, коли панувала засада „чия влада, того релігія“. Бо чим іншим є ті трагічні сцени, що відіграються на нашій Верховині, на границі між окупантською Польщею й окупантською Чехословаччиною, де перекидають нещасним українським імігрантом як худобою?

Ми певні, що як треба буде Чехословаччині викинути з Праги чи з Подєбраду українських професорів чи позамикати до решти українські наукові інституції, то й це вона зробить. І то можливо навіть на приказ Москви, або, може, щоб тільки їй приподобатися. Бо і від тих професорів і від тих шкіл теж пахне „сепаратизмом“. Для Москви, з якою тепер Чехословаччина в такій дружбі, ці інституції й ті українські діячі, що перебувають у Чехословаччині, цілком певно — „шовіністи“ і „сепаратисти“. Той елемент є теж „протидержавним“ у змислі Польщі. А що той елемент український, а українська назва стає тепер у Чехословаччині вже й офіційно „протидержавною“, то чого доброго можна надіятися від дальшої політики Чехословаччини супроти українців?

Такі відносини не можуть далі існувати. Увесь наш нарід, себто ті, що живуть у Чехословаччині й поза нею, повинні тепер домагатися від Чехословаччини іншого відношення, бо коли буде далі так, як є тепер, то Чехословаччина у вирішнім моменті — піде проти нас. Піде за тим, від кого буде надіятися хвилею більшої користі. Ось та хитка і невиразна чехословацька політика нас переконує, що в Чехословаччині може бути зліквідований в одній хвилі навіть той мізерний дорібок, що ніби „з ласки“ там припав українцям.

Скажимо уже раз чехам, що ми ніякої „ласки“ від них не потребуємо і не вимагаємо. Вимагаємо тільки того, до чого вони зобов'язані як ті, котрим з дійсної ласки відступлено великий шмат української землі, котрі формували колись свою армію на українській землі, котрі вивезли з Росії велику суму гроша, в якій була і велика частина українська. Лишаємо тут на боці культурні взаємні відносини. Говоримо — про політику. А коли тут не хочуть чехи бачити далі, як по кінець свого носа, то це їх справа. А ми не дурім себе, а думаймо про себе, не рахуючи на ніякі чеські симпатії.

О. С.

КЕРЕНЩИНА

Слово „керенщина“ завоювало собі вже право горожанства на Заході з кількома іншими російськими словами, як „погром“ і „совети“.

Символом чого є Керенський? Керенський, Голова тимчасового російського уряду революційного, перед більшовицьким переворотом, став уособленням дурноватого, несвідомого небезпек лінохуватого уряду, який думає опанувати розбурхану стихію промова, піснями, вмовлюванням, політикою в рукавичках. Коли Ленін що дня гремів з балкону палати Кшесінської, колишньої коханки царя, про потребу негайної соціальної революції і повалення тимчасового уряду; коли Рада робітничих і солдатських відоручників під проводом Троцького майже отверто готувалася до того перевороту; коли армія розкладалася; — Керенський із див у самоході, захоплював „дорогих товаришів салдатів“ іти на німці і... випускав з тюрми одного визначного більшовицького діяча за одним... Що дивного, коли йому хутко довелось тікати до духу з столиці, полишаючи її новим панам, які не цяцкалися з противниками, не бавилися в свободі, а просто халпали і розстрілювали своїх противників, де лиш могли.

Ця ера Керенського, що стала символом урядового параліжу, все тепер пригадується і нам, і публіцистам Заходу, коли обсервуємо події в Іспанії і Франції. В моментах таких гострих терть як тепер не може бути вимір. Може існувати диктатура або комуністична, або протикомуністична — фашистська. Але Керенські думають інакше. У Франції Еріо і Даладе з Саро на чолі „для охорони республіки“ вступили в союз із соціалістами. Соціалісти — з більшовиками. Більшовики дістають директиви і гроші з Москви. Отже витворилася така ситуація, що радикальний уряд, думаючи, що робить поступки своїм союзникам, на ділі робить поступки Москві і її агентам-комуністам. А ці останні працюють за стисло розробленим у Кремлі пляном. Плян цей

НА ПОРОЗІ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО РАЮ

(Що бачив в Україні пан Гю Муанес).

В потязі.

Мій середній буржуа, який, як і я, має клопоти з поліцією й інтуристом, протестує без енергії:

„Треба бачити, що буде далі“ — каже він мені ліниво.

Продовження наступить. Потяг суне поволі, лише 30 км. на годину. Передвоєнні вагони тріскають.

Перший советський громадянин, з яким я вільно розмовляю, є урядовець нашого вагону. Це молодий, симпатичний хлопець, який живо цікавиться всім тим, що приходить зза кордону. Він надзвичайно похвалою шкіру своїх валізок. Пізніше, запримітивши мій пакунок з овочами, він здивований питає мене:

„Що це таке?“

„Банани“.

Моя відповідь не задовольняє його. Я пояснюю:

жави — уласкавлюють. Ноторичних пропагаторів комунізму в школах толерують. А „свобода зборів“ і преси дозволяє комуністичній банді тероризувати парламент, а через нього уряд, той уряд, що під терором демагогів розв'язує так звані „фашистські організації“, єдину дійсну опору республіки... Кдлі ось так державний апарат буде розхитаний, тоді Керенських скинуть і до влади прийдуть Белі Куні.

В Іспанії вже час близький. Там уже сидить Беля Кун в очікуванні, коли дістане копія останній іспанський Керенський, що своєю потуральною для наймитів Москви політикою остаточно розложив державний апарат...

Така політика Москви. Методична, свідомо своєї цілі, далекосягда і далекозора. Не потребуємо тут доводити, яке величезне скріплення режиму Сталіна означатиме запланування більшовизму в Іспанії і Франції. Всі українці, які знають, чим є для нас більшовизм, повинні влаштувати масові збори протесту якраз тепер, протесту проти кривавого режиму Сталіна, щоб отворити очі Європі, щоб прискорити час упадку більшовизму. Потім буде запізно.

„Це тропічні овочі, виж чули про них“...

„Чи це можна їсти?“

„Певно. Беріть собі один. Коштують“.

Але треба було його зупинити, щоб навчити, що треба найперше здерти з банана шкірку... Це вперше той добрий хлопець бачить такий невідомий овоч.

В коридорі два жовніри з пограничної охорони зі зброєю. Я їм протягаю цигарки, які вони беруть без вагання. Опісля я їм пропоную вогню. Один з них відповідає:

„Він гадає, що ми в СССР не маємо сірників“.

Вони повертаються до мене плечима, віддаються, черкають своїм сірником — це вже советським...

Київ з інтуристом.

Великий двірць, модерно побудований з цементу, май-

же закінчений. В потязі не більше 10 подорожних. Потяг приїхав зза кордону. Але на пероні багато носидників і візків з електричною тягою. Деякі стоять, їх водії без зацікавлення дивляться на те, що діється довкруги них. Інші візки бігають з великою швидкістю в різних напрямках, але... завжди порожні. Я пізніше запримітив, що пакунки советських подорожних такі маленькі, що вони не виправдують існування тих електричних візків, які існують лише для декорації.

Цікаве явище: коло новеньких нікльованих кас, телефонічних кабін, завжди порожніх автоматів з цигарками — юрба, завжди сумна й брудна, яка чекає на якийсь сподіваний явище. Групи людей притулилися до стін або лежать на долівці, жінки перемішані з малими дітьми, яких вони приголублюють до себе. В очах тих людей жах їхніх терпінь, але й брак зацікавлення до всього того, що діється довкруги них. Особливо, що вражає подорожнього, який приїхав з Франції — це відсутність якоїнебудь іронії або радості в їхніх обличчях.

Молодий урядовець, приїждив до мене на час мого побуту в Києві, намагається заразити мене відвести до готелю. Передтим, як ввістити до інтуристського авта, я приглядаюся багатьом старим фіякрам, що чекають на подорожніх. Я запитую урядовця: це справді вози до винайму, але тепер усі належать державі.

Готель у Києві робить добре враження. Сам Київ — гарне місто. Однак замало нових будинків у центрі. На моє здивування стверджую, що юрба на великих вулицях більше чиста, як подорожні на двірці. Здається мені, що дещо змінилось в порівнянні з 1933 роком. Але певно. Тепер усі жінки малюють собі уста ясно й густо. Можливо, що й одяг, завжди дуже простий, тепер трохи чистіший. Це, що ріже очі — сумні вирази облич. Алеж ми на Україні, легендарній по своїйму багатству землі, плодородній з майже як на півдні веселими мешканцями.

Чому люди йдуть до театру?

Я мав нагоду познайомитися в готелі з молодим ірменським з Багдаду, який вчився

у Франції. Він саме веде переговори з советськими колами, щоб дістати посаду в ірменському театрі. Коли я йому висловлюю своє враження про сумний вигляд юрби, він мені відповідає:

„Вони все тут змінили. Українці однак залишилися ті самі. Вони заховають живість їхнього темпераменту, але вони не осмілюються її показувати. Люди живуть упродовж 20 років під впливом постійного терору. Вони бояться висловлюватися, бояться бути веселими або сумними. Вони не довіряють одні одним, бо вони добувають у найкращому приятелів шпигуна. Вони роблять ширими лише в театрі. Там вони можуть отверто сміятися або плакати, без того, щоб боятися поліції — і це причина великого успіху театру в СССР“.

„Алеж я бачив у 1933 році в московській опері дивовижні речі“.

„Тепер ви побачите імовірно ще кращі. Однак не думайте, що все це є досконале. В СССР є дуже мало добрих театрів, отже ліста, яку подає інтурист, є сфальшована. Як і все, більшовицькі держать свої побажання за досягнення. Більшість міст зі 100 тисяч населенням не мають театрів, які виправдувалиб своє імя. Публіка вимагає й заслуговує кращого“.

Ранні оглядини Києва.

Мій товариш подорожі зупинився на добу в Києві передтим, як вихати „експресом“ до Баку і Тегерану. Ми робимо разом архієпископичну і всежтаки цікаву екскурсію до величезного київського манастиря (переробленого на антирелігійний музей) і до його печер.

Мамо що можна розказати про цю екскурсію. Речі найбільш ординарні, зроблені претекстом до наївної протирелігійної пропаганди, для неповної статистики, для примітивної схематизації. Намагаються розпропагувати нарід, звернути його увагу на те, що самий лише продаж свічок приносив монастирям сотні тисяч карбованців. Але не звертається уваги на те, що власне робилося за ті гроші.

Показують фальшиві кістяки святих, машини для роблення чудес.

Під той час, як наша поведирка ганяє нас з каплиці до каплиці і з печери до церкви, я примічаю, що група советських відвідувачів, скупячись коло поведирки, багато більше пролетарських, як наша чудова українка, чекають на дозвіл вступу, бо лише чужинцям дозволяється відвідати у всякий час. Всі ці люди їдять нас очима. Одна молодда дівчина голосно маніфестує своє здивування з матеріялу і виробу спортивного одягу одного з моїх земляків. Вона наївно висловлюється:

„Якеж ті чужинці добре одягнені!“

Поведирка глядить на неї вовком і вступає з нею в сувору дискусію. Вона пояснює, що в капіталістичних краях лише кілька шляхотних і дуже заможних родин мають право подорожувати.

„Не забувайте, товариші, що чужинці, яких ви бачите в нас, є князі капіталу; це вони є душителями пролетаріату, який у них доведений до жебратства та рабства. Одяг тих чужинців заплямлені кровю народу“.

Я переказав цю дискусію могому землякові, який, будучи добрим буржуа з лівниці, ображується, що його вважають ігнобітелем пролетаріату. „Вони не знають певно, що Франція є республіка“.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗА.

Володимир Дорошенко.

ПАМ'ЯТІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

(З нагоди десятиліття смерті).

Хто не чув про Петлюру? Мабуть нема на широкій українській землі людини, що не зналаб тепер цього назвища. Та не тільки на Україні — й геть на чужині знає це імя. В історії новітнього українського відродження не багато таких діячів, що їх імя так щільно поєдналось із справою народнього визволення, як саме імя Петлюри. Шевченко — пророк і співець визволення; Грушевський — літописець українського минулого, що розповідав нам, „хто ми, чі ми діти, яких батьків, ким, за що закуті“, клав наукові підвалини під український рух; Франко — підготував цілі покоління для боротьби за волю; Петлюра — з мечем у руці переводив у життя думки всіх трьох, це правдивий вождь Нової України. Не дурно так однаково завзято ненавиділи вороги України ці імена. Бож були вони втіленням українського руху, прапором українського визволення. Красне письменство українське в очах наших ворогів зв'язане єдиною з Шевченком, почасті — з Франком, наука — з Грушевським („мова Грушевського“), а вся новітня визвольна боротьба наша — з Петлюрою: „петлю-

ривці“, „петлюрівщина“. І не дурно постигла трьох із них однакова доля — впасти на становищі від руки ворога. Шевченка замучив царат, Грушевський згинув на большевицькому засланні, а Петлюру вбив большевицький наймит. Отся людина ненависть ворогів — це міра їх заслуг перед Україною. В силі віку згубила Москва вождя України, боячися його завзяття. Його сили волі й хотіння, його самозабуття на вибраному шляху та зв'язаного з цим впливу на широкі українські маси. Але даремні московські надії, що із смертю Петлюри загине справа визволення України. Ні, він живе в серцях сучасників і житиме вічно в діях українського народу. Імя Петлюри у слухний час буде гаслом нової боротьби за визволення, боротьби остаточної. І гасло це, сказавши словами Франкового „Гімну“, буде чутки скрізь:

По курних хатах мужицьких, По варстатах ремісничьких, По місцях, недолі й сліз, І де лиш воно роздасться, Іздуєть слюзи, сум, нещастя, Сила зродиться й завзяття, Не ридать, а здобувати! „Не ридать, а здобувати“ — це справді завсіди було гаслом покійного Отамана Пет-

люри. Скромний і лагідний від природи, був він завзятий і послідовний до кінця, твердий і сміливий у перевороті в житті всебічного визволу України. Вийшовши, як Шевченко і Франко, з самої гущі народньої, змалку пізнав Петлюра весь тягар московського гнету, що повійною вагою спадав на Україну — давні її національно й суспільно. Він усвідомив собі в юнацьких роках усю недолу українського народу і став на шлях боротьби з ворогом України — Москвою, спершу як член Революційної Української Партії, а нарешті як Голова Української Народньої Республіки й Головний Отаман її війська.

Як воно сталося, побачимо з короткого нариса його життя. Симон Петлюра народився 10. V. 1879. р. в Полтаві, в убогій семі вівника (фіякра) Батько, хоч який був бідний, поклав собі за всяку ціну — дати своїм дітям освіту. Найдешевіша й найдоступніша для цього була — духовна школа. І от малий Симон попадає до т. зв. „бурси“, чи то пак нижчої духовної школи, звідки переходить до семінарії (середня духовна школа), де вже батька нічого не коштує, бо заробляє на себе сам — учить малих школярів. У семінарії прикидається в юнака українська національна й політична свідомість. Бачучи, і в школі, і поза школою, бі-

ду та гніт національний, він переймається вільнодумними поглядами й пристає до Полтавської Громади РУП. (Революційної Української Партії). Вигнаний р. 1901. з п'ятої класи семінарії, майже наперекорні закінчення школи, разом із гуртом своїх товаришів, за ширення української свідомости між семінаристами, Петлюра подається, в пошукуванні заробітку, на Кубань. Тут, у столиці Кубані, в Катеринодарі, з допомогою місцевого українського діяча, дістає заробіток, спершу як учитель міської школи, а опісля р. 1903. як помічник проф. Щербини) при розроблюванні козацького архіву, а рівночасно бере участь у Катеринодарській Громаді РУП. Переслідуваний за свою політичну діяльність, мусить кидати межі царської Росії, в осени 1904. р. переходить до Львова, де працює в закордонному комітеті РУП. На життя заробляє літературною роботою, дописами до газет на Наддніпрянщині про місцеве життя, розвідками про кубанських козаків у наукових часописах у Львові та в Києві, тощо. Після так зв. першої російської революції 1905. р. він вертається на Україну, де бере жваву участь в українській соціально-демократичній партії, в яку

перетворилася РУП. Спершу співробітничав в петербурзькому партійному журналі „Вільна Україна“ 1906. р. По розгоні І. Державної Думи та припиненні „Вільної України“ переїздить до Києва, де заробляє на життя як секретар української щоденної газети „Рада“. Але незабаром кидає „Раду“ і працює як співредактор у партійному тижневику „Слово“. В осени 1908. р. переїздить для заробітку до Петербургу, звідки в 1911. р. переноситься до Москви та працює в асекураційному товаристві. Рівночасно бере живу участь у житті місцевої української громади. В Москві він, між іншим, стає спершу за співредактора, а опісля й за редактора поважного українського місячника російською мовою „Українська Життя“, призначеного для познайомлення російського громадянства з українською справою. За війни, щоб не йти до російської армії, працює від р. 1915. урядовцем Земського Союзу на північно-західному фронті, звідки в 1917. р. прибуває до Києва на перший Всеукраїнський Військовий Зїзд як представник воєнін-українців. Від того часу Петлюра стоїть на чолі української справи, а голова українського військового генерального комітету та як генеральний секретар військових справ. Підчас першої большевицької нава-

1) Федір Щербина, відомий український статистик (*1849, істий член Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, тепер на еміграції, професору в українській університеті у Празі.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ПОДРУЖЖА І ЗДОРОВ'Я.

На зборах східного департаменту Американського Психологічного Союзу, що відбувався недавно в Нью Йорку, говорили між іншим про відношення між подружжям і умовним здоров'ям.

Зо слів промовців виходило, що успішне подружжя є признаком умовного здоров'я.

На жаль, промовці говорили про успіх у подружжі, гей-бі всі знали, що значить успіх у подружжі. Однак, відомо, що не в усіх людей успіх у подружжі розуміється таксамо. В одних людей, як жінка боїться чоловіка, не вважається признакою успіху в подружжі; в інших за признаком невдачі. В одних людей, як чоловік допоможе жінці при домашній роботі, вважається доказом, що жінка старшує над чоловіком; отже це доказ, що подружжя не вдається; в інших таку поміч вважається нормальним явищем.

ТІЛЕСНА ПОЖИВА І УМОВЕ ЗДОРОВ'Я.

На зборах цього самого Союзу в Ст. Луїсі говорено цікаві речі про відношення між умовним здоров'ям і фізичним здоров'ям.

На основі розгляду 39 осіб, хворих на тяжку й дуже поширену умову недугу, звісну під науковою назвою як „деменція прекокс“ (передчасне божевілья), один референт доповідав, що в усіх випадках хворі проявляли теж поважні тілесні недомогання, а передовсім недостаточну скількість крові.

Вихрділо би з того, що при відповідним відживлюванню тіла можна би людей уратувати від багатьох умових забурень.

ПРАВДА, ЧИ ФАНТАЗІЯ?

Подібні міркування знаходимо в повісті англійської письменниці Лорін Прует під наголовком „Школа любові“, що набирає тепер широкої популярності в Америці.

Одна з дієвих осіб цієї повісті, балакує чужий хемік, дає цікаві причинки до різних суспільних явищ. Він говорить наприклад про національний рух у Німеччині, що у воєнних і повоєнних часах німецькі діти мали замало здорової поживи, щоб розвиватися нормально. Він каже, що через те, що в тілі покоління, що росло в тих часах без достаточної скількості молока, нема досить вапна, в Німеччині виростло багато потенційних убивників (людей, що можуть стати вбивниками).

Ясно, що ці „потенційні вбивники“ можуть стати загрозю чужим народам. Отже в інтересі народів лежало не виснажувати фізично ніякого народу.

ВЕЛИКІ І МАЛІ.

Московські газети розглаголюють по всьому світу, як то суворо розправляється московський уряд з І. Д. Сименчуком, „дрібним тираном“, що завів собі необмежену владу на ледовиті острові на далекій півночі та за кілька літ „ланування“ спричинив смерть кількох людей. Сименчука і його товариша засуджено на смерть.

Московські газети підкреслюють, що Сименчук це „дрібний тиран“.

Великі тирани, що спричинили смерть не кількох людей, а кількох мільйонів людей, сидять ще далі в Кремлі

ЗДЕРЖІМЯ З РАДІСТЮ.

Запевняють телеграми з Москви, що в Росії незвичайно радуються зприводу смертного присуду на Сименчука, Дрібного тирана згід бігуна. Віримо у велику радість

зприводу розстріляного дрібного тирана. Уявляємо собі, що то за радість була би в Росії, як би розстріляно великих тиранів.

ЧОРНИЙ ЛЕГІОН.

Державна прокуратура в Дітроїті збирається поставити на суд широко розгалужену шайку вбивників, що, як кажуть, убили багато людей.

Вбивники були зорганізовані в правильну організацію. В її ідеології слідно вплив ославленого колись „Ку-Клукс-Клена“. Стояла вона за панування білої протестантської раси над Америкою. Кождий кандидат у члени мав підписати записану заяву, що він, як буде треба, готов виступити проти жидів, муринів і католиків.

Зеднання докупі жидів, муринів і католиків — цікава наука для тих людей, які думають, що як в Америці звертаються проти муринів або жидів, то це не грозить нікому, тільки муринам і жидам.

Є теж люди, які думають, що як тут вичислені католики, то це не обходить православних. Ну, поживемо, то побачимо, що вони помиляються. Нині рух може звертатися проти католиків, але як він не буде здушений, то завтра звернеться і проти некатоліків, а за якийсь час буде вдушити й неодоного з білих протестантів. Такий природний розвій усякого руху, що спирається на гніт.

ХТО ІНСPIРАТОР?

Каже прокуратура, що осідок цієї організації вбивників, що звалася бундючно „чорним легионом“, було місто Наполеон, невеличка оселя недалеко від Дітроїту.

Цікаво було би знати, чому саме це місто вибрала собі шайка на осередок? Чи не був інспіратором для „чорного легиону“ цей французький генерал, що став необмеженим паном Франції?

ХТО ЗДОБУВ ЕТІОПІЮ?

Англійський тижневик „Нью Стейтсмен енд Нейшен“, пишучи про загрозу для британської імперії з боку Італії по її побіді над Етіопією, кидає цікаве світло на окупацію Етіопії Італією, пишучи англійцям отверто таке:

„Модерна Італія навчилася від Британії, як Британія навчилася колись від старинного Риму. Як колись Рим удержував у своїй владі імперію при помочі вправлених дикунів, таксамо Британія панувала над Індією при помочі своїх індійських військ, а Мусоліні здобув Етіопію аскарами“.

Аскари це тубильчі війська, котрих імперіалістичні уряди вживають до вдержання в послушну тубильців.

Та, здається, що не самі аскари добули Італії Етіопію, бо свого часу „Манчестер Гардіен“, описуючи всаджування італійських жовнів на кораблі в Неаполі для виправи до Африки, писав, що багато італійських жовнів бито киями по голові й заносено на кораблі зовсім неспитомних.

ЩЕ ОДНА ДИКТАТУРА.

Бритійська національна рада для горожанських свобід прийшла до переконання, що диктатура існує вже й у британській імперії.

Каже комісія, що політичні умовини в Північній Ірландії подібні до умовин, які існують в Європі під ріжними диктатурами. Північна Ірландія обіймає 6 повітів. Має вона 420,000 католиків, 394,000 протестантських епископалів. Протестанти обєдналися тут проти католиків та завели цюсь у роді протестантської диктатури, даючи своїм урядникам

ЩЕ ОДНА ПРИГАДКА ПРО КОНЦЕРТ У КАРНЕГІ ГОЛ В НЕДІЛЮ, 31-го ТРАВНЯ Ц. Р.

В ГОДИНИ 8:15 ВВЕЧІР.

Концерт уладжується найліпшими силами, які маємо під пору на Американській Україні.

Наша пісня це єдина наша культурна сила, з якою ми виступаємо перед американським загалом. В пісні ми можемо бути вчителями інших народів.

На крилах української пісні ми виносимо теж і інші цінности. Минулого року ми розславлювали імя Шевченка, цього року є нагода представити живучого будівничого нації — МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО.

Цього року представляємо церковну музику, як нашу передісторичну спадщину, змішану з найдавнішою хоровою християнською музикою, що перейшла з Єрусалиму до Царгороду, а опісля через Київ аж до наших часів.

Крім цього даємо зразки мистецької творчости наших найбільших мистців-композиторів, що були вчителями музики цілого європейського Сходу.

Виконання цього завдання піднявся великий інтерпретатор української народної музики, проф. ОЛЕКСАНДЕР КОШИЦЬ. Підбрав до цього 300 співаків із українських хорів з ньюорської округи.

Салю минулого року показалася замала на такий хор. Цього року треба було більшої галі, коли хочемо, щоб нашу музику вивести в повній красі.

КОЛИ ПОКАЗЕМО КРАСУ НАШИХ СКАРБІВ ЧУЖИМ, МУСИМО САМІ ПОСТОЯТИ ЗА ЦІ СКАРБИ. ОСЬТМО КОНЕЧНЕ, ЩОБ КАРНЕГІ ГОЛ БУЛА ВИПОВНЕНА ВЩЕРТ. ЦІНІ МІСЦЬ ТАКІ ПРИСТУПНІ, ЩО ЗОВСІМ ЛЕГКО МОЖЕМО ГАЛЛО ВИПОВНИТИ.

Хай не буде між Українцями двох думок щодо вартости нашої української пісні. Ідім з нею вперед! Прибуваймо лавою до найкращої музичної галі і в ній представляймо наші скарби американському світові!

Білетн можна дістати в тих місцях, що зазначені на оголошеннях, а останнього дня в білетовій касі Карнегі Гол при 7-мій евені й 57-мій вулиці в Нью Йорку. Хто не має білетів, хай спішиться із замовленням. Хто мусить купити в Карнегі Гол, хай прибуде кілька годин скорше, бо концерт мусить розпочатися точно в означеній годині.

Білетн в Нью Йорку продає SURMA BOOK & MUSIC CO., 103 AVE. I NASZ BAZAR, 151 AVE. A. В Джерзі Сіті SVOBODA, 81-83 GRAND ST.

3 українського життя в Америці

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Українські ветерани на могилах товаришів.

Українські ветерани Американської Армії в Філядельфії підуть 30. травня в День Квітчана Гробів на цвинтар св. Марії на Факс Чейз, щоб віддати військову почесність тиням померлих ветеранів українців Американської Армії і Січових Стрільців на Стрільській могилі.

Ветерани зйдуться в год. 9. рано до своєї квартири в Домі Горожан, 847 Н. Френклин вул., звідки зі своїми жінками як „Екзилери“ всі разом пойдуть на цвинтар.

За Укр. Амер. Ветеранів: М. Барановський, секр.

БОСТОН, МАСС.

Чого може досягнути наша молодь?

Яка користь з того, коли наша молодь гуртується при наших організаціях? Таке питання мусить насуватися неодному батькові чи матері, неодному суспільному діячеві. Постарайся на це питання відповісти, беручи як приклад українську молодь з Бостону, що гуртується біля укр. прав. церкви.

В 1929 році ми, старші громадяни, зорганізували Співацьке Товариство ім. Лисенка, до якого втягнули також поважне число молоді. Це був початок. В 1930 р. зорганізовано клуб танцюристів школи Аврамка. Цей клуб склався вже виключно з молоді.

драстичні диктаторські повновласти.

Комісія називає диктаторські практики противними британським традиціям. Вона очевидно боїться, що диктатура може з Ірландії перекинутися до Англії.

Протестанти в Північній Ірландії це нащадки англійців, що пішли туди кілька століть тому на добуття Ірландії, отже на поцеволених ірландців. Тепер ті англійці, що були колись небезпечними для ірландців, стають небезпечними для самих англійців.

дих людей, хоч старі у дечому їм теж помагали. Цей молодий гурток ріжними виступами по ріжних американських саялах, бібліотеках, театрах та радіостациях зробив гарну народню роботу та розпропагував українське імя не тільки в самому Бостоні, але також і в околиці. В 1935 році згаданий гурток дав 18 концертів між курчунцями, не включаючи своїх домашніх концертів, як Шевченківський, Листопадове Свято, Свято Злуки і т. п. У виступах сидів чужий цей гурток нераз мусів змагатися з подібними гуртками інших народів. І ось серед тих змагань, в яких брали участь такі культурні народи як німці, французи, італійці, англійці й інші, наш гурток здобув п'ять перших нагород, а одну другу нагороду!

Однак наша молодь не задовольалася тільки мистецтвом. Вона захотіла ще спорту. Так-р вона завязала собі так зв. „бейзбол тим“ і вже в першому році так були вправилася, що у змаганнях здобули першу нагороду. Другого року вони стали вже чемпіонами околиці.

Це є наглядним доказом, що наша молодь є здібна і що може бути потіхою для своїх родичів і свого народу. Та рівночасно треба підчеркнути, що наша молодь стала такою корисною й амбітною тому, що зорганізувалася біля національних організацій. Тут є ще й така молодь, що зорганізована біля так званих „соціалістичних“ організацій, та, на жаль, вона не проявляє ніякої діяльності.

Українська молодь дає також багато доказів своєї здібности і на полі науки. Нераз можна читати в часописах про успіхи наших студентів по високих школах. Недавно я читав про студентку панну Л. Мисько з Пітсбурга, про якої успіхи розписувалась ціла пітсбурська преса. Помішували також її світлинку. В університеті в Пітсбургу вона осягнула перше місце в мовознавстві. Вона добре знає латинську, німецьку, еспанську, італійську, англійську й українську мову. Для дальших студій тих мов вона задума-

ла вїхати до Парижа, до Сорбонського університету.

У нас в Бостоні є також здібні студенти. Панна А. Чопик цього року покінчила правничі студії з найвищим відзначенням. Також є багато хлопців, що кінчать цього року вищі школи, а між ними знаходиться многонадійний молодий студент Михайло Бойків, син свідомих родичів українців. Бойків перейшов всі чотири роки з так званого „екселенс ін сколаршип“ і в тому часі дістав два рази золоту медалью за пильність у науці. Школа, в якій він учився, була військовою школою, отже на четвертому році його нагороджено рангою полковника.

А скільки є ще таких, що ми про них не знаємо? На університетські студії у Бостоні, крім Мирослава Желехівського, студента прав, і його брата Володиміра, який студіює дильоматію, не залишався ніхто. Деякі хлопці, що покінчили гай скул, не хочуть записуватися до університету, кажучи, що ніякої користі з того не буде, бо ось серед американців є багато таких, що покінчили студії і тепер мусять іти на тяжку фізичну роботу. Це вчати правда. Алеж я кажу, що такий стан не є вічний. Ніхто не може знати, що станеться за рік, за два. Можуть зайти ріжні зміни. Тутешня інтелігенція може також багато причинитися для розвою нашого народу у старому краю. Сягнім думкою назад в часи світової війни. Інші народи, що мали більше інтелігенції ніж ми, здобули свою самостійність. А ми не були приготвані, тому втратили.

Ніхт не може знати, як повернуться світові події завтра. Ануж так щасливо повернуться справи, що повстане знову самостійна українська держава! Коли так сталося, а всі ми віримо, що воно до того йде, то скільки ріжного роду освічених людей ця молода держава буде потребувати! А до цього не можна приготуватися на протязі місяця. До цього потрібно довгих літ.

о. Йосиф Желехівський.

Проф. Олександр Кошиць.

ХОРОВА ШТУЧНА МУЗИКА НА УКРАЇНІ

Треба сказати, що рівнобіжно з розвитком хорового спі-лу й одноголосного йшла на Україні велика наукова музична робота. Уже на кінці ХІ ст. київські вчені музики випрацювали свою особисту нотну семіографію, близьку до європейських „нев“, але цілком своєрідну (так звані „крюки“). Вониж ранше європейців прийшли до нотної п'ятилінійної системи (в Європі була тоді чотирилінійна), а композиторські та педагогічні роботи і композиторські праці відомого київського теоретика Н. П. Ділецького (1630—169...) в'яжуть українську музичну культуру з європейською як рівну з рівною.

Особливого розквіту набуває хорове мистецтво України в XVI—XVII вв. У тих часах являються нові огнища музичної культури й хорового співу, а це школи при церковних організаціях, так званих „Братствах“ у Львові, Києві, Вильні, Луцьку, Острові і в інших містах. Тут не тільки утворюються хори із студентів шкіл, але вводиться спеціальна вокальна підготовка співаків хорових, теоретичні класи, композиційні студії. З'являється ціла низка нових співаків, хорових диригентів, вихованих на доволітній практиці, старих хорових традицій і новій науці штучної композиції по теорії Ділецького. На їх чолі стоять такі імена, як Н. П. Ділецький, Ф. Тарнопільський, Йосиф Загвойський, Олександр Мезинь, Пальчевський і ін. Ці музики поруч з „напівами“ (варіантами) старих мелодій творять цілком нові композиції на масу голосових партій, від 4 до 24, як було сказано. Очевидно, що такі складні твори потребували для свого виконання висококультурних співачок та співаків і ми знаємо, що так було. Відомий європейський подорожний, німець Герберін, побувавши на Службі Божій в церкві київського Братства, писав так (переклад з латинської мови):

„Господь Бог є в далеко вищій і кращій почитанні у Демущий, Яциневич, Ревуцгреко-русинів (українців) ніж у римлян (римо-католиків). ред цієї праці припало теж і Псалми і деякі святі гимни Кошицеві.

Отців співає простий наряд старинною мовою артистичним співом, у якому виразно чути сопран, альт, тенор і бас у зик, як ось: Матюк, Вербицький, Воробкевич, Кипріяні, Нижанківський, Січинський, Баранівський, Людкевич, Ярославенко й інші.

Після вибуху світової війни з утворенням Української Держави український уряд відразу заопікувався українською музикою і з ініціативи гол. отамана Симона Петлюри створено Українську Республіканську Капелю, якої провід віддано Ол. Кошицеві. Вона перетворилася згодом в Український Національний Хор і виїхала в світ добувати признання для ново-відбудованої Української Держави. В рр. 1922—1924 вона обїхала свт. між іншим і Америку, й принесла небували прихильні рецензії світової преси 12 мовами. Відновлений Український Хор відбув подорож по східних американських містах з нагоди 200-ліття народин Вашингтона в 1932. р.

Концерт у Карнегі Гол в неділю, 31. травня, має на меті подати американській публиці зразки української церковної музики з давніх часів, як також і новіших композиторів. Тому, що Митрополит Шептицький це покровитель мистецтва, концерт улаштується в його честь.

Найбільшою висоти досяг хорувий спів у братській київській школі (потім Духовна Академія). Ця остання була науково-культурним огнищем, з якого йшло світло не тільки в Україну, але й у Московію, після її зеднання з Україною в 1654. р. Всі перші ділячі науки та мистецтва в Московії були українці, виховані київської Академії. Разом з наукою перенесли вони в Московію й музику та хорове мистецтво. Починаючи від Ділецького, Тарнопільського, Загвойського, Пальчевського, Мезинця, а кінчаючи Бортиянським (помер 1825. р.), як композитори так і виконавці включно до половини ХІХ ст. були в більшості українці. Хорова культура осноувалася на українських зразках, розвивалася по типу київської і жила в українськими силами. Досить сказати, що царська хорова капеля складалася майже виключно із українських співаків до останніх днів. Свого часу в Гдухові й Харкові були навіть спеціальні школи для підготовки співаків у цю капелю. Першим директором капелі був українець Марко Полторацький (1729—1795), а її директор, українець Дм. Бортиянський, впорядкував і систематизував увесь церковний спів Східної Церкви. В тіжє капелі працювали такі видатні композиторські сили, як: Березовський, Турчанінов, Азіїв і інші українці, що поставили її на небувалу висоту. Найвищого ступня осягнула хорова композиція й справа на Україні, коли українські музики почали їздити в Італію по музичну освіту і привозили з собою європейський дух. Імена наших композиторів-українців: В. С. Березовського, (1745—1777), Д. Бортиянського (1751—1825), А. Л. Ведедя (1767—1806) та Турчанінова (1779—1856) вписали чудові сторінки в історію не тільки нашої, але й загальноєвропейської музики. Опері Бортиянського й Березовського обїхали всі сцени Італії, а імя Березовського можна ще й тепер побачити вигравіруване золотом на мармуровій плиті в Музичній Академії в Болонії. Ведедь рецензив у своїх творах своїх вчителів, італійця Сарті.

Цей великий рух упадав ступнево вкпі з занепадом національного життя України під московським ярмом, бо Москва забирала найліпші сили з України. Щойно на схід хорів та співаків і ми знаємо, що так було. Відомий європейський подорожний, німець Герберін, побувавши на Службі Божій в церкві київського Братства, писав так (переклад з латинської мови):

„Господь Бог є в далеко вищій і кращій почитанні у Демущий, Яциневич, Ревуцгреко-русинів (українців) ніж у римлян (римо-католиків). ред цієї праці припало теж і Псалми і деякі святі гимни Кошицеві.

Отців співає простий наряд старинною мовою артистичним співом, у якому виразно чути сопран, альт, тенор і бас у зик, як ось: Матюк, Вербицький, Воробкевич, Кипріяні, Нижанківський, Січинський, Баранівський, Людкевич, Ярославенко й інші.

Після вибуху світової війни з утворенням Української Держави український уряд відразу заопікувався українською музикою і з ініціативи гол. отамана Симона Петлюри створено Українську Республіканську Капелю, якої провід віддано Ол. Кошицеві. Вона перетворилася згодом в Український Національний Хор і виїхала в світ добувати признання для ново-відбудованої Української Держави. В рр. 1922—1924 вона обїхала свт. між іншим і Америку, й принесла небували прихильні рецензії світової преси 12 мовами. Відновлений Український Хор відбув подорож по східних американських містах з нагоди 200-ліття народин Вашингтона в 1932. р.

Концерт у Карнегі Гол в неділю, 31. травня, має на меті подати американській публиці зразки української церковної музики з давніх часів, як також і новіших композиторів. Тому, що Митрополит Шептицький це покровитель мистецтва, концерт улаштується в його честь.

Між маллярями. — Не знаєте, як можна усунути плями з фарби на полотні? — А ви може знову щось намалювали?

„ДОКТОР ХЛОПІСТИКИ“ — ЛЕСЬ МАРТОВИЧ

20 років тому вмер Лесь Мартович, один із визначніших письменників галицько-покуття.

Лесь Мартович — це один із т. зв. „покутської трійці“ українських письменників, що на літературне поле виступили на склоді XIX віку. Лесь Мартович, Василь Стефанік і Марко Черемшина (Іван Семанюк) — це ціла ота „трійця“ письменників.

Лесь Мартович найстарший із них. Почав писати ще в шкільній лавці. Писав тоді вірші на професорів, що з ними завжди сварився. Але ані ці вірші, ані інші веселі оповідання, що їх Мартович видамував лежма, „обернений до стіни“, не доховалися; вони деє пропали назавжди.

Друкуючи свої твори Лесь Мартович почав деє аж у 1889 р. Тоді написав він оповідання п. н. „Рудаль“, що вишло друком у Чернівцях 1889 р. заходами Стефаніка й товаришів. Оповідання називалося „Нечитальник“, бо так перейменував його Павлик.

Так оце й був рочоток літературної діяльності Мартовича.

Стефанік, кажуть, писав по-нурі оповідання з життя покутського селянина, Черемшина співав про його недолю,

а Мартович висмівав селянські нові хиби.

Отакі Мартовичеві оповідання як от „Думера“, „Іван Рило“, „Хитрий Панько“, „Ось поле моє“, „Війт“, „За топливо“, „За межу“, „Зле діло“, „Мужицька смерть“, „Народна ноша“, „Квит на п'ятку“ та й ще деякі інші виказують, що Мартович — це письменник сатирик, тобто такий, що висміває людські хиби. А оці людські хиби Мартович знав дуже добре. Та й кжеж йому не знати селянських хиб, як він, Мартович, уродився на селі, тут і зріс та й працював. Життя, мову, звичаї, навички, переконання селянина Мартович знав наскрізь, і то не лише як письменник-мистець, але й як громадський діяч-суддя, адвокатський помічник, а потім і сам адвокат. Тимто й назвали його „доктором хлопістики“, тобто великим знавцем селянства.

Лесь Мартович був уже з природи весела людина. Любив посміятися, пожартувати, забавитися з товаришами й знайомими тощо. Ця веселість прикметна також більшості його оповідань. Мартович писав весело і дотепно, але разом із цим і гумливо. Мартович любив селян, любив навіть дуже, але проте не щадив їх за

темні сторінки їхнього характеру, за їхню лиху вдачу й висмівав усі ці селянські хиби. Очевидно, не треба думати, що Мартович злобно висмівав селянські хиби, навпаки, він радив би, якби міг покарати всю красу більшого побуту й селянської душі, він хотів би, щоб тут на селі було все якнайкраще, щоб селянин не був такий затурканий, заголюканий; та він не мав сили, щоб оте лихо направити, тимто й висмівав усе те, чого в селяні не любив. Глумив із неробства, ледарства, дивацтва, простацтва, неучтва, некультурності і т. п., на те, щоб оці хиби селянина зникли, бо вони були причиною всього лиха на селі.

Нічого й казати, що найбільше таки дісталося від Мартовича т. зв. „нечитальникам“, тобто тим, що не хотіли в селі читальні. Оцих Мартович не жалув ані дрібки. Він батожить їх своїм гострим словом на кожному кроці, кепкує з них і картає.

Ба, але не тільки селянам дісталося від Мартовича, дісталося також і нашій інтелігенції сільській та міській. Ось напр. повість „Забобон“, що вишла друком уже по смерті Мартовича. Щож ми тут бачимо? — Якихось незвичайних, ніби ненормальних, а то й просто придуркуватих людей. Чи візьмемо о. Матчука, що вічно хоче сваритися, чи його забобонного сина півголовка Слава, студента прав, що шахрує батьків підробленими свідченнями про усього іншого з цієї повісті, то ніверситетські іспити, чи коєві вони якісь не такі звичайні люди. Воно то й правда, що Мартович у цій повісті таки трохи переборщив, бо деж таки, щоб отаких панотців на світі так багато було. Але не можна сказати, щоб усе це було неправда. Ми можемо сказати, що Мартович зробив із о. Матчука, його сина й інших людей карикатуру. Можливо, що він бачив такі поодинокі хиби в багатьох людей — в одного трохи, а другого трохи, в третього та десятого. Але в цій повісті автор злучив усе те в одно й приліпив одній людині, з чого вийшов отакій потвір, як „Гомосцив панич“ Славо.

Звичайно в житті воно аж так эле не буває, але якщо й Мартович трохи переборщив, то мусимо йому вибачити, бо він писав у недузі, на селі підчас війни. Найголовніше те, що йому довго докучала жолудкова недуга, тимто й Мартович був може аж забагато злосний на цілий світ і ту злість виландував у повісті, глумившись з усього.

Однаковож не можна сказати, щоб оця повість була через те маловартісна. Ні, вона ані трохи не втратила своєї вартости, вона дуже ці-

УВАГА! ТРЕМТОН, Н. ДЖ. ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

25-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

ТОВАРИСТВА ім. БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО, відділу 245 Українського Народного Союзу

ВІДБУДЕТЬСЯ:

В СУБОТУ, ДНЯ 30-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1936 РОКУ

(Декоративний Лей)

В ГАЛІ ПАДЕРАЦ

НА РОЗІ ВЕАТТІ І ВІНТІКЕР СТРЕЕТ, ТРЕМТОН, Н. Д.

ПРОФ. Р. А. А. А.

В годині 10-їй рано в українській правосл. церкві СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА за померлих членів. В годині 2-їй долоуду СВЯТОЧНИЙ ОБІД, по обіді КОНЦЕРТ, по концерті БАЛЬ.

Святочну промову виландує гол. предсідник У. Н. Союзу, п. Микола Мурашко.

Промимо цілу тремтонську громаду, а також сусідів з Плейн-боро, Брістол, Па., і інших околиць прийняти громадою на наш ювілей. — Уряд 245 відділу У. Н. Союзу. 123

КАВА І МАЄ БАГАДЬКО ТАКИ ГАРНИХ ПРИКМЕТ, ЩО РОБЛЯТЬ ІМЯ МАРТОВИЧА СЛАВНИМ В УКРАЇНСЬКОМУ ПИСЬМЕНСТВІ.

Тількиж пізнати ці гарні прикмети можна, прочитавши повість від початку до кінця.

Ось іще кілька даних про життя Мартовича. Народився він 12. лютого 1871. р. в селі Торговиці, в Городенщині. Батько — громадський писар, мав невеличкий маєток — кількадесят моргів поля, хати, садок, пасіка... Не знавши недостатків, Мартович-батько послав сина „вчитися на пана“ до коломийської гімназії, де Мартович ходив кілька років. З приводу непорозуміння з професором, Мартович мусів покинути коломийську гімназію й кінчити її в Дрогобичі. По матурі в Дрогобичі вписався на право чернівецького, а потім львівського університету. Підчас студій Мартович мусів уже сам долати про свій прожиток, тому й заробляв на хліб „писаркою“ в адвокатів.

Останній адвокатський іспит здав Мартович аж у 1914 р., а разом із тим дістав право вести власну канцелярію.

Але не довелося йому зробити цього, бо вже за два роки вмирає несподівано в пустій сільській школі, забутий і покинутий людьми. Умер 11. січня 1916. р. у селі Погориську, звідки втекло все населення. — („Наш Препор“).

ГОРЯТЬ ЛІСИ НА ПОЛІССІ.

Перед кількома днями вибухла грізна пожежа в лісах князя Радзівіла на Поліссі. Підозрівають, що пожежа повстала з підпалу. Згоріло кільканацят гектарів ліса на шкоду понад 100,000 золотих. Також згоріло кільканацят гектарів ліса Державного Рильського Банку в столинському повіті. Загалом за останній тиждень занотовано на Поліссі 16 випадків пожеж ліса.

КОНЦЕСІЯ ПОЛЬСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ ЛІНІ КЮНАРДА ГВАЙТ СТАР.

Кадеві місті, одержані Лінію Кюнарда Гвайт Стар з канцелярії в Ліверпулі, доносить, що польський уряд дав цій корабельній компанії концесію на перевіз усіх емігрантів з Польщі до Злучених Держав.

Багато з польських поселенців у Злучених Державах, що мають привателів і споків, які є управлені емігрувати з Польщі, будуть задоволені з того, що Лінія Кюнарда Гвайт Стар дасть їм уску помі, потрібну на те, щоб спровадити сюди якусь особу, що має право вибратися до Америки. Канцелярія Лінії Кюнарда Гвайт Стар у Варшаві (Маршальська 144) і багату її бор по всіх більших містах Злучених Держав мають спромоту дати добру раду тим, що заінтересовані у вигодах, яких потрібно щоб спровадити емігранта до Злучених Держав.

Заплатені наперед тікети можна дістати тут, або можна купити тікети через варшавську канцелярію Лінії Кюнарда Гвайт Стар; а такі заплатені наперед тікети (шифкарти) мають вартість два роки.

Вигоди, що їх Лінія Кюнарда Гвайт Стар удержує в європейських краях, і поспіша тиждєва служба дають змогу дотичним емігрантам дістатися з Польщі до Злучених Держав за неповних вісім днів.

Більші інформації дадуть радо численні бюро Лінії Кюнарда Гвайт Стар або авторизовані місцеві урядові цієї перевозової компанії. (огол.)

БАНКРОТСТВО „ФЕНІКСУ“.

У справі австрійського „Феніксу“ оголошено урядовий комунікат, який стверджує, що карне слідство за ошуканство ведеться проти 27 осіб, м. ін. проти трьох директорів „Феніксу“ і двох директорів „Компласу“. Знайдено лісту субвенцій, випланих ріжним товариствам і особам на загальну суму трьох мільонів шилінгів. У звязку з декретом през. Мосціцького, що забезпечує інтерес польських громадян, обезпечених у банкрутованому віденському т-ві „Фенікс“, міністер скарбу іменував куратором цього товариства на Польщу д-ра Каз. Павловського, референта львівської пром. торг. палати. Згаданий декрет постановляє, що цілий маєток цієї установи на терені Польщі служить на заспокоєння претенсій осіб, обезпечених на життя у „Феніксі“.

СПРАВА ЧЕСТИ КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ.

Український Музей Визвольної Боротьби України в Празі це покищо єдине більше сховище для реалізації нашої визвольної боротьби. По необхідности тільки залишається він на чужині, з огляду на те, що політичні умови не дозволяють його повороту на рідну землю. Але все в цьому є виключно наше національне майно, яке кожній хвилі може бути перевезене на рідну землю, де напевне стане такою самою народною святинею, як і „Музей Великої Армії“ у французів або Цойгтав у німців. І мрією кожного українця з усіх кінців земної кулі є чим скорше дожити до такого моменту.

Але оскільки над дорогими серцю кожного українця речами — памятками славних учинків і світлим хвилем нашої нації є конце необхідною сьогодні, зараз же. Ми мусимо дбати про те, щоб зберегти нашим нащадкам памятку нашого дорібку, нашої праці для світлого будучого України, мусимо наглядно могли показати майбутнім поколінням, що наці зрив, діло наших рук, не був бунтом темних сил проти порядку і культури, як це вже тепер стараються довести наші вороги. Ми мусимо наглядно показати, що наш зрив це було велике державотворче зусилля нації, яка є живе і хоче жити. А це можливо тільки тоді, коли ми зможемо зберегти річеві памятку і документальні дані наших вчинків і наших поривів. Вони зібрані нашими руками і ми не сміємо дати їм занепасти. Кожен з українців є зобов'язаний допомогти будові свого власного Музею хоч найменшою лептою. Хай не забуває кожний з нас, що такою пожертвою складає він іспит з тої творчої діяльності, на яку було здібне наше покоління, а рівночасно записує своє ім'я між тих, що причинилися до української національної творчої праці. Коли наші нащадки побачать створене нашими руками діло, то чиж не буде це для них могутньою спонуккою приямувати стало і незмінно до тої великої мети, що ми їм заповіли і якої нам судилося тільки торкнути. Памятка нашого недавнього минулого, нашої славної революції мусить стати наочним памятником того, що ми можемо. Пунктом чести кожного українця мусить бути свідомість, що й він чинно помагав звеличенню ідеї своєї самостійної суверенної держави.

Пожертви на будівлю Українського Дому в Празі послати через Обеднання абр на

адресу Директора Музею проф. Д. Антоновича: Prof. D. Antonovyc, PRAHA-Nusle, 245, Czechoslovakia.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

У ч. 119-тім „Свободи“ з 22-го травня на 4-тій сторінці в рубриці „Як ми помагали потерпілим від повенні“, у дописі з Джерзі Сіті подано було: „Разом \$10.50“. Має бути: „Разом \$11.50“.

ДОБРА НАГОДА.

На продаж мурований МЛІН на два каміни в околиці Станіславона і 3 обитачі дім і господарські будинки, 1 1/2 морга города, 1 морг орної землі з 1 1/2 морга ліса. За більше інформаційи голосять до 123.3 CENTRAL STEAMSHIP AGENCY, 111-115 E. 7th St., New York City.

НА ПРОДАЖ ФАРМА.

200-АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА добра земля, дім на 10 кімнат, 2 барни, близько міста. Продають цю фарму двоє стареньких людей. Ціна \$4,500, аплати готівкою \$1,000. Голоситися до: 114.23 Mrs. STEVE FEDUS, R. F. D. 3, Colchester, Conn.

СТАРОКРАСВІЙ ОЛІЙ

24-літня практика виробу олії. Так само тут в Америці виробляють олію з конопляного насіння. Хтоб з прихильності хотів придати собі Старий Край і смак олії, хай замовить собі смаканий і здорового олії. Ціна 1/2 кварти 80 ц., кварта \$1.50. Макух фунт 3 ц. — Замовлення з гришки посилайте до: 124.31 WILLIAM MYCAWKA, R. D. 2, Phoenixville, Pa.

DR. M. SMITH

перейска на 46 E. 7th STREET, NEW YORK між 2-ю і 3-ю Евено, близько церкви св. Юра Phone: Druyosck 4-2486 Урядові години: рано від 12 до 2-гої і від 6-тої до 8-моїї ввечір.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 221 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 5-2418. Урядові години: рано від 10 до 12. ввечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

БОЛІ НІГ

Рани на ногах, опухлі ноги, набряк ліжля, болячі ноги, флебітис (запалення жил), напухлі або болячі коліна як кісткові і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції. Офісові години: щоденно від 2 до 6, в понеділки і четверги від 2 до 8. ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ. DR. BENLA ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ 28 W. 89 St., New York City.

Напшіть іше ніж про пораді і помі до того добре відомого арабського астролога, виробителя з колоди і містичного читача. Ліше залучіть на \$1.00 мій ордер, запітайте чотири питання про пропаліх своїх, загублені речі, любов, подружжя, бізнес або якийнебудь інший предмет. Не забудьте посилити про мій безплатний несподіваний дарунок. Подайте кончеце день і місяць вашого народження. Пишіть по англійськи. Запишіть до проф., що називається Ralph Hamney. Особи, що мешкають у Джерзі Сіті або в околиці мусить прийти до офісу. Як прийде, ми скажемо вам ваше ім'я і пазичне, дамо вам пораді і вську поміч, яка нам потрібна. Замовте собі телефоном день прийому. Delaware 3-5904.

Office: 383 JACKSON AVE., Cor. of Ege Ave. (over Meat Market), JERSEY CITY, N. J. 84-90

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. Orchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2568.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

Е той час, як розюшений лев приямував просто на переляканих хлопців. Дік ти хенько, немовби зі страху, що це підслухає лев, шентав Докові на вухо: „Скоро, на дерево!“ Хлопці скочили в на-напрямі найближчого дерева. Побачивши це, лев Нума приспішив ходу. В той момент нещасний Док зачепився за корінь дерева і гепнув собою об землю.

В той же час Тарзан добрався до села, біля якого проходив залізничний шлях. Він розгортав корчі, або вдирався на дерева й, розгойду-ючись на гідяках, робив скоки по кільканацят стій довгі. Через кілька годин такої напруженої вандрівки він на-решті побачив те, до чого так поспішав.

Поглянувши на сонце, Тарзан розраховував час. За його міркуваннями це якраз буда пора, коли повинен надіхати поїзд. Він навіть настожив уважно вуха й кожної хвиліни сподівався зловити про-низливий свист поїзду. Його серце радісно билося, бо він знав, що в тому доїзді ідуть два юнаки, з якими він уже задалегідь заприязнився.

...В той час, як Док, зачепившись за корінь, лежав на землі, Дік повернувся назад до нього й напружував усі сили, щоби витягнути його ногу. Це тревало дуже коротко. Увійльвившись, немов тигри вони кинулись до дерева і скочили на пень, ще заки лев Нума вспів схопити їх у свої хижі-обійми.